

Já bych tě přetrhla! - jak na Vaše "drzé" dítě

Převzato z www.rodina.cz

Děti se někdy chovají a mluví způsobem, který nás dokáže pořádně naštvat. Snadno se psychologům říká „hlavně se v takových situacích nerozčilujte, nevztekejte, nejednejte zkratkovitě“. Jenže kdo má zůstat v klidu, když dítě řekne takovou drzost, když už po několikáté udělá stejnou hloupost!

A že to děti opravdu dokážou! Často nevědomky přesně vystihnou naše slabé stránky a citlivá místa a neomylně vyšlou „otrávený šíp“ do oblasti, která nás skutečně trápí. Nebo když nám dosud milá a poslušná dcera řekne plné zloby „**vůbec tě nemám ráda**“. Většinou ovšem problémy vznikají proto, že děti jednají tak, jak dokážou, jak je jim to příjemné, jak to vyhovuje jim a to je pak v rozporu s tím, co si představují a očekávají dospělí. Děti současnosti jsou navíc vedeny k mnohem větší průbojnosti, asertivitě, aktivitě, v některých směrech jsou verbálně vyspělejší než předcházející generace, mají leccos odposlechnuté z televize a tak dokážou zformulovat větu, která nás svou přímostí a přesností, někdy i otevřenou vulgárností absolutně vyvede z konceptu.

Jaký význam mají vyřčená slova

Na základě čeho máme posuzovat chování a slova dítěte (a vůbec druhých lidí)? Jak porozumět tomu, co dítě říká a jak se chová? Jak interpretovat činy a slova v kontextu konkrétní situace? A jak máme reagovat?

Řada z nás se opírá o slova a bere zcela vážně to, co dítě řekne. „**Já už budu hodný, já jsem tam nikdy nebyl, já viděl hada. Nemám už tě vůbec rád, nechci tě, jsi ošklivá.**“ Budiž, je to možné, slova každopádně nesou závažný význam a smysl. Každopádně tuto „pozitivní“ verzi pokládám za mnohem vhodnější, než když rodiče dopředu pochybují o každém dětském slovu. Je řada situací, kdy navíc nemáme žádné další informace a musíme vycházet výlučně z vyslovených vět.

Jenže neříkáme my sami občas: „**Já se z tebe zblázním, ty mě utrápíš, jestli budeš zlobit, přijde pro tebe čert, půjdeš do dětského domova, když nebudeš pořádný, všechny hračky ti hodím do popelnice?**“ Myslíme to opravdu vážně? Má dítě věřit našim slovům, opravdu vždy dodržíme to, co vyřkeme? Máme tedy naopak my stoprocentně věřit slovům dítěte? Známe všichni vypjaté chvíle, plné velké zlosti, podezřívání, nedůvěry, strachu a zklamání, kdy padnou nešťastná slova a pak už nejdou další věty zastavit.

Jaký význam mají v takových situacích vyřčená slova? Jindy první vcelku nevinná nepravda nebo jen drobná polopravda spustí řetěz stále větších lží a zaplétání se do nich. Někdy dítě sami přímo zaženeme svým jednáním do kouta, ze kterého není úniku, dítě v něm nezvládne žádnou rozumnou obranu a zachová se nadmíru nevychovaně nebo dokonce nepřátelsky. Dítě také nemusí mít příliš dobrý odhad situace a leckdy výrazně přestřelí. To, co mezi kamarády je přijatelné, je ve vztahu k dospělým autoritám, k rodičům výrazně za hranicí únosnosti. Ke stejným následkům může vést i to, když nám dítě chce udělat radost, když se chce zavděčit. Pak zcela neuváženě slibuje nesplnitelné a tím se žene do jasné katastrofy.

Velký problém nastane, když vnímáme dítě jako zcela rovnocenného partnera dospělého člověka. V takovém případě je jasné, že nemůžeme nepořádky, nesplněné sliby, nebo dokonce drzosti nechat bez odezvy, protože zejména jeho útok ohrožuje přímo naši osobu, naši autoritu, samu podstatu partnerského vztahu. Zejména v případě mužů-otců se může pak jako jediná přijatelná reakce jevit agrese. Tím spíš, když je původcem dospívající chlapec. Podobně však máme velmi vehementně „bojovat“ se svými dcerami.

